Burðardyggur fiskiskapur hjá føroyskum skipum og **avbjóðingar**

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE FISHERIES

Durita í Grótinum
Mars 2024
Fiskivinnuroyndir

Skrá

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE FISHERIES

1. Nær byrjaðu vit at arbeiða við burðardygd – og hví?
2. Hvussu hevur gingið higartil?
3. Hvørjar eru avbjóðingarnar í løtuni?

Skrá

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE FISHERIES

1. **Nær byrjaðu vit at arbeiða við burðardygd – og hví?**
2. Hvussu hevur gingið higartil?
3. Hvørjar eru avbjóðingarnar í løtuni?

Bakgrund fyri burðardygd í fiskivinnuni

- Bretar settu stovnsrøkt á breddan longu í fyrst í 00'unum
- Kósin mátti steðga at útflyta hýsu til Stórabretlands fyrst í 00'unum, tí veiðan ikki var mett at verða burðardygg.
- Vit handlaðu við Marks & Spencer, sum longu í 2007 gjørdi eitt átak sum tey kallaðu plan A. Marks & Spencer vóru "first mover" viðvíkjandi burðardygd.
- Krøv frá kundum gjørdu, at vit byrjaðu at arbeiða við at fáa fiskiskap góðkendan sum burðardyggan.

MSC standardurin er dominerandi

FAROE ISLANDS SUSTAINABLE FISHERIES

- Í byrjanini vóru fleiri góðkenningar at velja ímillum
- Men onkusvegna bleiv MSC standardurin sum bleiv allir keyparar eftirspurdu

MSC - meginreglurnar

FAROE ISLANDS SUSTAINABLE FISHERIES

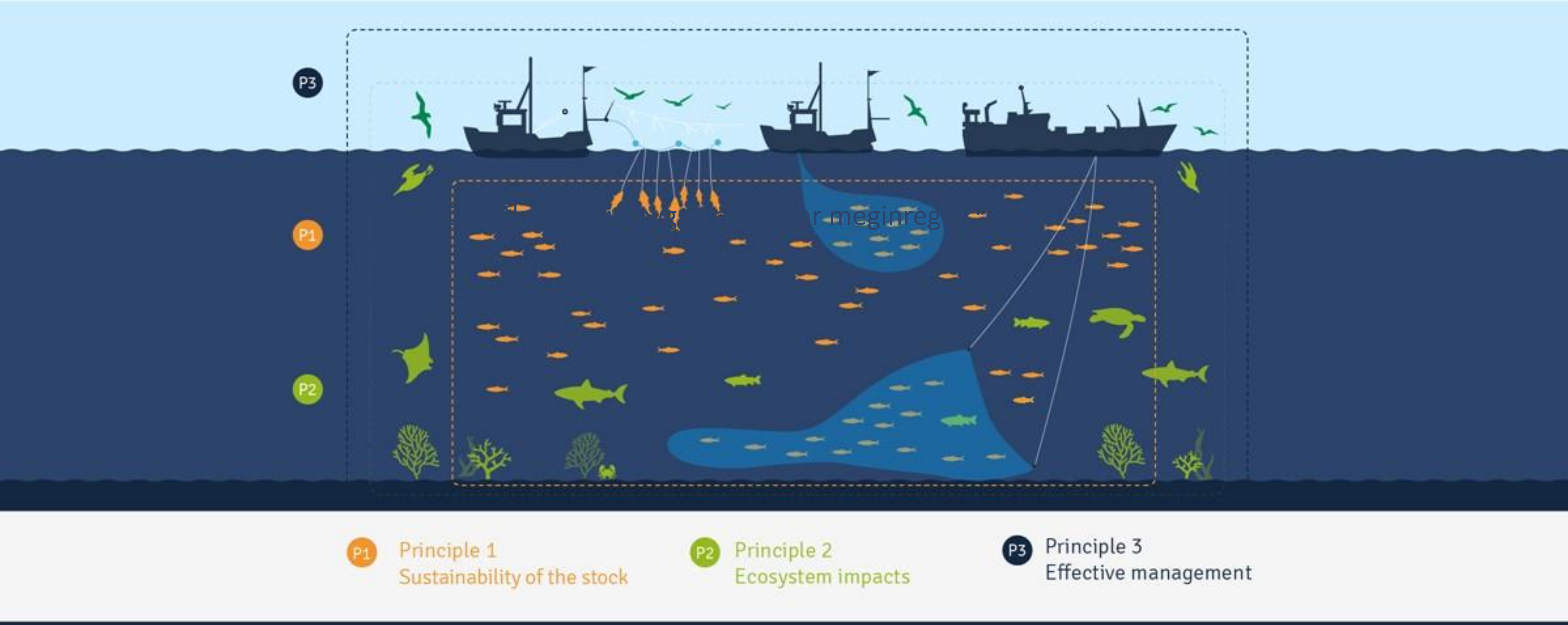

MSC - hugtøk

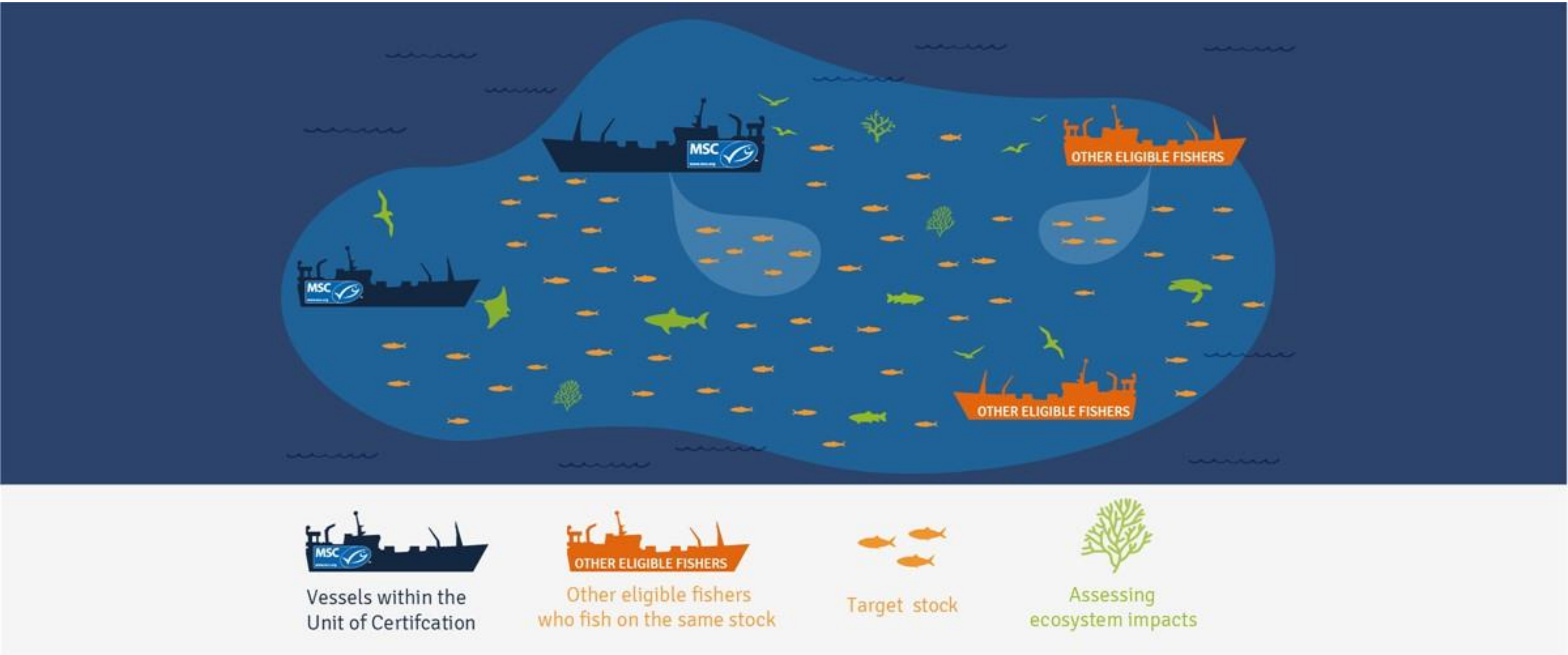
MSC
OTHER ELIGIBLE FISHERS
OTHER ELIGIBLE FISHERS
MSC
OTHER ELIGIBLE FISHERS
Vessels within the
Unit of Certifcation
Other eligible fishers
who fish on the same stock
Target stock
Assessing
ecosystem impacts

Skrá

1. Nær byrjaðu vit at arbeiða við burðardygd – og hví?
2. **Hvussu hevur gingið higartil?**
3. Hvørjar eru avbjóðingarnar í løtuni?

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE FISHERIES

FISF stovna av vinnuni

- Savna MSC góðkenningar í í einum felag
- Endamálið: at fáa sum mest burturur góðkenningunum
  - Øll feløg kunnu luttaka
  - Øll fiskifør eru við
- Fingu fyrstu góðkenningarnar í 2012
- Í dag eru 11 fiskasløg góðkend, **3 eru ígongd, 3 fara ígongd**
- Toskurin undir Føroyum mist góðkenningina

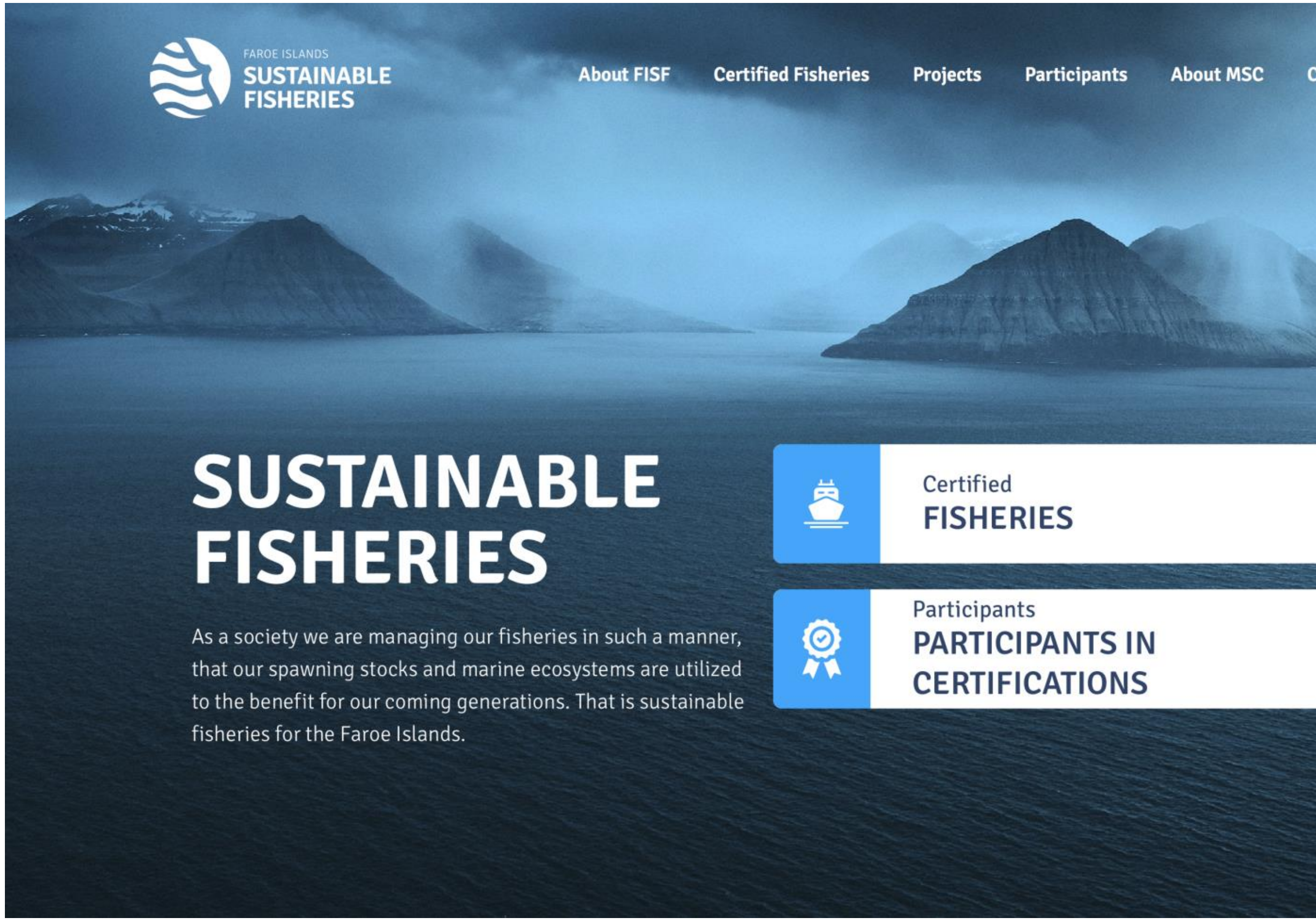

heimasíðan: www.fisf.fo

Skipa seg í felag

Gisli Gislason (MSC), samstarvsfelagi hjá føroysku fiskivinnuni øll árini:

”Í Grønlandi, Íslandi og Noregi skipaði fiskivinnan seg í felag í samstarvinum við MSC, meðan vinnan í Føroyum hevur brúkt MSC hvør sær. Á tiltaki hjá Fiskivinnugransking í 2013 nevndi eg í eini framløgu hugskotið, at vinnan í Føroyum kundi skipað virksemi við burðardygd í eitt felag fyri øll í fiskivinnuni. Eg eri sera fegin um, at føroyska fiskivinnan nú hevur valt at skipað seg í einum felag, sum fæst við altjóða góðkenningar av burðardygd. Hetta fer at styrkja menningina og vitanardeilingina í føroyskari fiskivinnu.”

Gongdin higartil

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE
FISHERIES

2014

NEA Saithe

2018

Faroe Demersal ling & tusk

2021

Faroe Demersal Cod & haddock

Cod suspended in 2022

2022

FPO Icelandic Capelin
Faroe Queen scallop

IN ASSESS

Faroe Demers
extension: Le
place, and m

Hvør fær ágóðan av góðkenningunum

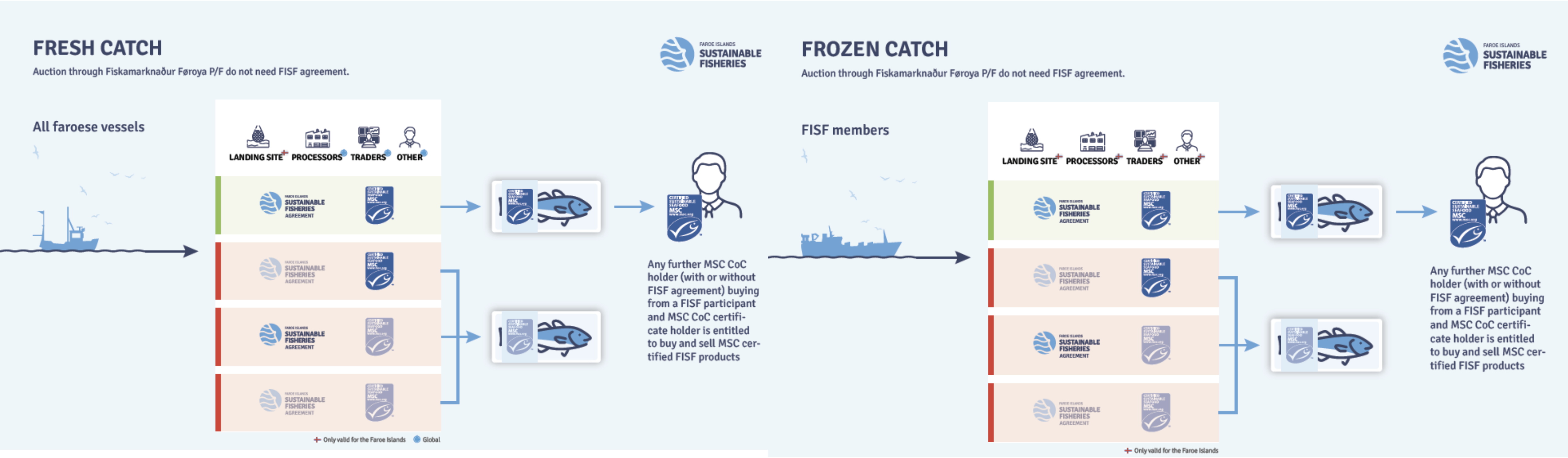

UoC = øll fiskifør við fiski/veiðuloyvi frá Fiskimálaráðmum.

84% av veiðuni í føroyskum sjógvi er góðkendur, í tilgongd ella ætlan fyri

FAROE ISLANDS SUSTAINABLE FISHERIES

- Tó ikki íroknað pelagisku veiðuna, sum misti sína
- Sostatt er størsti parturin av restini góðkent ella í ferð við
- Toskaveiðan misti MSC góðkenningina, men umsitingarætlan sett í verk at endurbyggja stovnin

SHARE OF TOTAL CATCH IN FAROESE WATERS

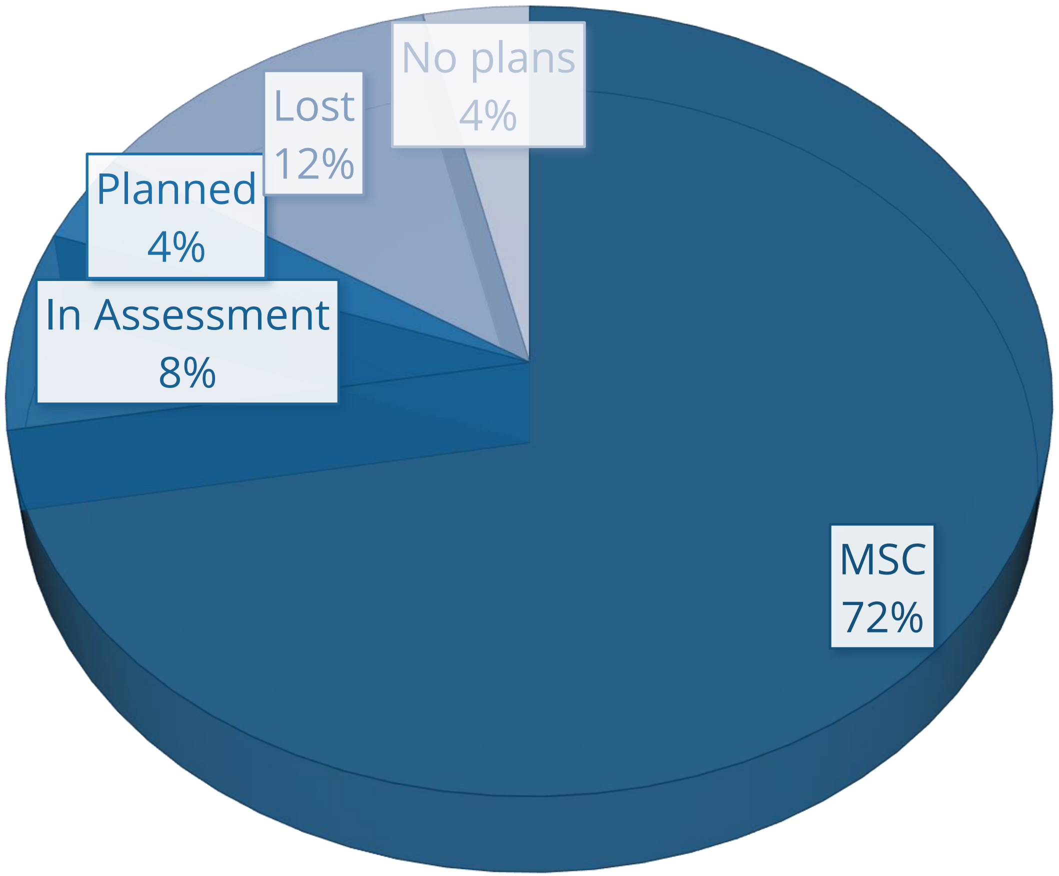

76% av føroysku veiðuni í fremmandum sjógvi er góðkend

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE FISHERIES

- Tó ikki pelagisku fiskasløgini

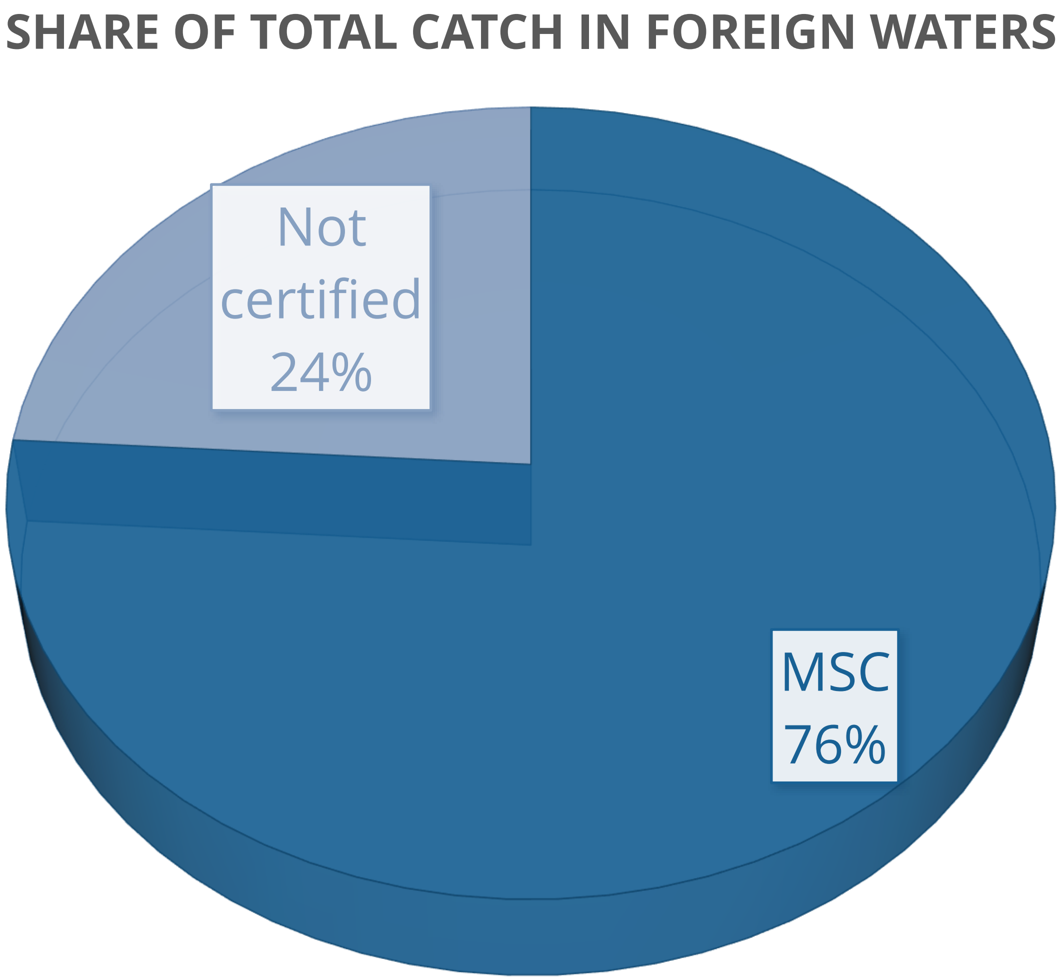

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE
FISHERIES

Nordic Sustainable Fisheries Initiative

NSFI Nordic Sustainable Fisheries Initiative

Netverk millum

- Sustainable Fisheries Greenland (SFG)
- Iceland Sustainable Fisheries (ISF)
- Norges Fiskarlag
- Faroe Islands Sustainable Fisheries (FISF)

Norges Fiskarlag

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE
FISHERIES

NORA

ISF Iceland Sustainable Fisheries

Sustainable Fisheries Greenland

NSFI virkar fyri samstarvi

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE
FISHERIES

- Stovna netverk av fiskivinnufelagsskapum í Norðuratlantshavi, sum virka fyri burðardyggum fiskiskapi og MSC góðkenningum. Átakið setur soleiðis í verk eitt netverk, sum fremur samstarv og stuðlar undir virksemi hjá hesum við at fáa fleiri fiskarí MSC góðkend.
- Norðurlendsku londini eru í front, tá umræður dagsskránna fyri burðardygga fiskiveiðu, og vit hava fingið MSC góðkent ein stóran part av okkara fiskaríum

NSFI Nordic Sustainable Fisheries Initiative

NSFI luttakandi londini førandi innan burðardygd

- NSFI limir umboða 20-30% av heimsins MSC góðkendu fiskaríum
- Standardurin fyri at varðveita MSC góðkenningar mennist støðugt, sum leggur tryst á verandi haldarar av MSC góðkenningum og ger tað avbjóðandi at fáa nýggjar góðkenningar
- NSFI samskipar íkøst í MSC orðaskiftið og vil vera ein mótvekt til NGO felagsskapir. MSC avbjóðingarnar líkjast, sum hvør einstakur NSFI limur stríðist við. Og NSFI fasiliterar samstarv og vitanardeiling í tí sambandi. Hetta kann gera tað smidligari at koma á mál við nýggjum góðkenningum og við at varðveita verandi góðkenningar.

NSFI samstarvar við NovasArc um gransking

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE
FISHERIES

- Endamálið við NovasArc verkætlanini er at kanna VME í norðurhøvum, gera metingar av fordeilingini av teimum í sjóøkium, og meta um samspælið millum hesar vistskipanir og fiskiveiðu í økinum
- Saman við NovasArc Group, eru vit farin undir nýggja verkætlan **Sufi Nova** við fígging frá AG group
- Á næsta netverksfundi okkara fara vit at bjóða P2 serfrøðingum at greiða okkum frá – útsetta – nýggja versión 3.0 av MSC standardinum

MSC góðkenning av fleiri fiskasløgum

FAROE ISLANDS SUSTAINABLE FISHERIES

- Verkætlan fíggja av Fiskivinnuroyndum (FVR)
- Stuðul: DKK 450.000 í 2022, 2023 og 2024. Tilsamans **DKK 1.350.000**
- Verkætlanin er byrja. Tað var kunngjørt síðsta summar at verðandi góðkenning av botnfiski undir Føroyum verður víðka við **reyðsprøku, tungu og havtasku**
- Samráðast við ISF um at verða felags um góðkenning av **kongafiski** og **svartkalva** (Felagsstovnur FØ, ÍS og GL)
- Góðkenningin av **blálongu** byrjar seinni (Felagsstovnur við UK)

Ávegis úrslit

- Vit hava fingið nøkur fyribils úrslit av skoðan í 2023, endalig úrslit í summar
- Men vit eru í tilgongdini at skifta CAB, sum viðførir, at nøkur av úrslitunum fara at blíva endurskoðaði
- Ivamál er, um longan varðveitir MSC góðkenningina við verandi støðu hjá stovninum og veiðutrýsti
- Nærri kanningar mugu gerast av støðuni hjá reyðsprøku og havtasku

Score by UoA																			
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	ck		Saithe			Ling			Tusk			Lemon sole				Plaice			
	L	JG	BT	LL	JG	BT	LL	JG	BT	LL	JG	BT	LL	JG	GN	BT	LL	JG	GN
	90	90	90	90	90	<60	<60	<60	90	90	90	79	79	79	79	80	80	80	80
	Not scored					<60	<60	<60	Not scored										
	85	85	85	85	85	<60	<60	<60	85	85	85	60	60	60	60	60	60	60	60
0	80	80	80	80	80	60	60	60	80	80	80	60	60	60	60	60	60	60	60
90	90	90	90	90	90	90	90	90	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
95	95	95	95	95	95	95	95	95	90	90	90	80	80	80	80	80	80	80	80
65	70	70	65	70	70	65	70	70	65	70	70	65	70	70	80	65	70	70	80
75	75	80	75	75	80	75	75	80	75	75	80	75	75	80	80	75	75	80	80
80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
30	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	70	80	80	80	70
)	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
	70	80	80	70	80	80	70	80	80	70	80	80	70	80	80	80	70	80	80
	0	80	80	60	80	80	60	80	80	60	80	80	60	80	80	80	60	80	80
	0	80	80	70	80	80	70	80	80	70	80	80	70	80	80	80	70	80	80

Skrá

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE FISHERIES

1. Nær byrjaðu vit at arbeiða við burðardygd – og hví?
2. Hvussu hevur gingið higartil?
3. **Hvørjar eru avbjóðingarnar í løtuni?**

Umsitingarætlan víðkast

- Neyðugt at umsitingarætlanin fevnir um fleiri fiskasløg, ikki bert tosk, hýsu og upsa

Støðug viðurskifti týdning

FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE
FISHERIES

- Tað er sera týdningarmikið, at vit varðveita MSC góðkenningar
- Fíggingarstovnar arbeiða við burðardygd. Eitt nú veita teir lægri rentu og lagaliga fígging treyta av, at verkætlanin kann skjalfesta burðardygd
- Kundarnir vænta, at vit arbeiða við burðardygd
- Tí er alneyðugt at hava støðug viðurskifti í góðkenningunum
- Hetta inniber samstundis, at allir partar viðvirka til, at loysa 'conditiónir' til tíðina og eru proaktiv

Takk fyri
FAROE ISLANDS
SUSTAINABLE
FISHERIES